

Etelä-Pohjanmaan kuntien, Etelä-Pohjanmaan liiton ja Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialueen yhteistyösopimus yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteiksi

Sopimusosapuolet

1. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Y-tunnus 3221323-8
Hanneksenrinne 7
60220 Seinäjoki

2. Alajärven kaupunki

Y-tunnus 0177619-3
Alvar Aallon tie 1
62900 Alajärvi

3. Alavuden kaupunki

Y-tunnus 0177736-4
PL 14
63301 Alavus

4. Evijärven kunta

Y-tunnus 0177804-1
Viskarinaukio 3
62500 Evijärvi

5. Ilmajoen kunta

Y-tunnus 0178008-8
PL 23
60801 Ilmajoki

6. Isojoen kunta

Y-tunnus 0178071-5
PL 23
64901 Isojoki

7. Isonkyrön kunta

Y-tunnus 0178131-2
Pohjankyröntie 136
61500 Isokyrö

8. Karijoen kunta

Y-tunnus 0178498-6
Kristiinantie 3
64350 Karijoki

9. Kauhajoen kaupunki

Y-tunnus 0178718-3
PL 500
61801 Kauhajoki

10. Kauhavan kaupunki

Y-tunnus 0208852-8
Kauppatie 109
62200 Kauhava

11. Kuortaneen kunta

Y-tunnus 0180117-6
Keskustie 52
63100 Kuortane

12. Kurikan kaupunki

Y-tunnus 0209046-8
PL 500
61301 Kurikka

13. Lappajärven kunta

Y-tunnus 0180516-9
Maneesintie 5 A
62600 Lappajärvi

14. Lapuan kaupunki

Y-tunnus 0209113-7
Valtuustontie 8
62100 Lapua

15. Seinäjoen kaupunki

Y-tunnus 1928736-3
PL 215
60101 Seinäjoki

16. Soinin kunta

Y-tunnus 0182637-3
Multiantie 27 A
63800 Soini

17. Teuvan kunta

Y-tunnus 0182734-1
Rasintie 1 A
64700 Teuva

18. Vimpelin kunta

Y-tunnus 0184318-1
Patruunantie 15
62800 Vimpeli

19. Ähtärin kaupunki

Y-tunnus 0184622-7
Ostolantie 17
63700 Ähtäri

20. Etelä-Pohjanmaan liitto

Y-tunnus 0955281-3
Kampusranta 9 C
60320 Seinäjoki

Sopimuksen tausta ja tarkoitus

Sopimuksen osapuolet jakavat yhteisen toimintaympäristön ja yhteiset eteläpohjalaiset asukkaat. Asukkaiden hyvinvoinnin, turvallisuuden ja alueen elinvoiman edistäminen on kaikkien sopimusosapuolten yhteinen tehtävä. Sopimuksen tarkoituksena on vahvistaa osapuolten välistä kumppanuutta tämän tehtävän toteuttamiseksi.

Sopimusosapuolet ovat keskenään tasavertaisia juridisia toimijoita. **Tällä sopimuksella sovitaan yhteistyön tekemisen periaatteista ja eteläpohjalaisesta toimintamallista.**

Sopimus on luonteeltaan strateginen yhteistyösopimus. Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue, Etelä-Pohjanmaan liitto ja Etelä-Pohjanmaan kunnat ovat toistensa strategisia kumppaneita. **Kumppanuus perustuu yhteiseen tilannekuvaan** maakunnan väestöstä, eri väestöryhmien terveyden, hyvinvoinnin ja turvallisuuden tilasta sekä aluetaloudesta ja aluekehittämisestä. **Yhteistyötä tehdään avoimin ja vuorovaikutuksellisin suhtein.** Toimintaympäristön tilannekuva ja kehittäminen perustuvat selkeään ja ennakoivaan asioiden valmisteluun. Jokainen sopimuksen osapuoli sitoutuu siihen, että verkostoyhteistyö on resursoitu riittävästi.

Kaiken yhteistyön pohjana on hyvinvointialueen, maakunnan ja kuntien strategiat. Keskeisimpiä yhteistyön strategisen tason asiakirjoja ovat **hyvinvointikertomus ja -suunnitelma sekä maakuntastrategia.**

Yhteistyön tavoitteena ovat sujuvat rakenteet, yhteinen toimintaympäristötieto, selkeät asioiden käsittelyt, yhdensuuntainen toiminta ja luottamuksen vahvistaminen. **Yhteistyösopimuksella tavoitellaan yhteistä strategisen tason näkemystä maakunnan tulevaisuudesta ja siihen vaikuttamisesta.**

Yhteistyön lainsäädäntöpohja

Lainsäädännössä yhteistyövelvoitteesta on säädetty muun muassa seuraavissa pykälissä:

- Hyvinvointialuelaki § 14 (neuvotteluvelvoite valtuustokausittain).
- Laki sosiaali- ja terveyshuollon järjestämiseksi 612/2021:
 - § 6 (hyte; kuntien velvollisuus),
 - § 7 (hyte; hyvinvointialueen velvollisuus),
 - § 10 (palvelujen yhteensovitusvelvollisuus kuntien ja valtion kanssa),
 - § 32 (TKKI) ja
 - § 50 (varautuminen).
- Laki alueiden kehittämisestä 756/2021
 - § 17 (toimimalla laajassa yhteistyössä alueiden kehittämiseen osallistuvien viranomaisten kanssa)
 - § 25 (maakuntaohjelmavalmistelun laaja yhteistyövelvollisuus)
 - § 26 (viranomaisten tulee ottaa toiminnassaan huomioon maakuntaohjelma ja edistää sen toteuttamista)

Yhteistyörakenteet

Etelä-Pohjanmaan yhteistyörakenteista sovitaan tässä yhteistyösopimuksessa seuraavien toimintatapojen kautta. Tilanteen niin vaatiessa voidaan erikseen sopien perustaa yhteistyötä edistäviä asiakohdaisia ryhmiä. Lisäksi vapaamuotoinen yhteistyö on erityisen kannatettavaa.

- 1) **Hyvinvointialueen ja kuntien neuvottelu:** Hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on neuvoteltava vähintään valtuustokausittain tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta. Neuvottelussa voidaan sopia ainakin yhteistyön edellyttämistä yhteistoimintarakenteista, toimintamalleista sekä yhteistyön edellyttämästä tiedonkulusta. Laki hyvinvointialueesta 14§ (611/2021) Maakunnan liitto voi osallistua neuvotteluihin. *Koordinointi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue.*
- 2) **Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen hyvinvointialueella:** Hyvinvointialueella ja kunnilla on velvollisuus osallistua hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen neuvotteluihin. Hyvinvointialueen on toimittava hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä yhteistyössä alueensa kuntien kanssa ja tuettava niitä asiantuntemuksellaan. Hyvinvointialue laatii hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman yhteistyössä alueensa kuntien kanssa. Hyvinvointialueen on neuvoteltava vähintään kerran vuodessa yhdessä alueensa kuntien sekä muiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä tekevien toimijoiden kanssa. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 7§ (612/2021). Maakunnan liitto voi osallistua neuvotteluihin. *Koordinointi Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue.*
- 3) **Valmius ja varautuminen:** Etelä-Pohjanmaan turvallisuusfoorumi tarkastelee turvallisuuden, varautumisen ja valmiuden kysymyksiä. Laajasti kunnista ja viranomaisista koostuva turvallisuusfoorumi huolehtii osaltaan hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintojen toimintojen sujumisesta ja tiedonkulusta. Turvallisuusfoorumissa ovat mukana kaikki tämän sopimuksen osapuolet ja muita teemaan liittyviä yhteistyötahoja. Hyvinvointialueen vetovastuulla on myös lakisääteinen sosiaali- ja terveydenhuollon varautumisen yhteistyöryhmä, jossa on erikseen nimetty kuntaedustus. Vetovastuulla on myös väestönsuojelun työryhmä, jossa on erikseen nimetty kuntaedustus. Turvallisuusfoorumin alaryhmiä perustetaan harkinnan ja tarpeen mukaan. Turvallisuusfoorumi kokoontuu n. 2–3 kertaa vuodessa. *Viranhaltijoiden yhteistyöfoorumin koollekutsujana toimii Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue.*
- 4) **Etelä-Pohjanmaan kunnallisjohdon yleiskokous:** Kunnallisjohdon kokouksessa ovat edustettuina kuntien, Etelä-Pohjanmaan liiton ja hyvinvointialueen luottamushenkilöorganisaatioista valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajat sekä ylin johtaja. Kunnallisjohdon kokouksessa tarkastellaan yhteisiä Etelä-Pohjanmaan toimintaympäristöön kohdistuvia asioita ja muutostekijöitä. Tavoitteena on, että sopimusosapuolten yhteistyö on samansuuntaista, pitkäjänteistä ja hallittua. Kunnallisjohdon kokouksia pidetään n. 2–3 kertaa vuodessa. *Kunnallisjohdon kokouksen koollekutsujana toimii Etelä-Pohjanmaan liitto.*
- 5) **Kuntajohtajafoorumi:** Etelä-Pohjanmaan kuntajohtajat kokoontuvat säännöllisesti yhteisen tiedonvaihdon, vaikuttamisen ja ajankohtaisten asioiden äärelle. Hyvinvointialuejohtajalla on puhe- ja läsnäolo-oikeus maakunnan kuntajohtajafoorumissa HVA:n asioiden käsittelyn yhteydessä. Kuntajohtajien kokouksia pidetään 7-8 krt / vuosi. *Kuntajohtajafoorumin koollekutsujana toimii Etelä-Pohjanmaan liitto.*
- 6) **Operatiivisen tason verkostoyhteistyö:** Verkostoyhteistyötä tehdään mm. seuraavissa teemoissa: viestintä, kotoutuminen, järjestöyhteistyö, kulttuurihyvinvointi sekä terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Hyvinvointialueen ja kuntien välisessä yhdyspintasopimuksessa määritellään hyvinvointialueen ja kuntien operatiivisen tason toimintoja. Yhteistyötä tehdään myös vaikuttamistoimielimien kesken.

7) Suunnitelmien yhteensovittaminen ja tiedolla johtaminen

Kunnilla, hyvinvointialueella ja maakunnan liitolla on erilaisia lakisääteisiä suunnitelmavelvoitteita toimintaansa liittyen. Lisäksi organisaatioissa tehdään suunnitelmia, joilla ei ole varsinaisesti lainsäädännöllistä perustetta. Suunnitelmien valmistelussa pyritään niiden yhteensovittamiseen erityisesti silloin, kun ne koskevat sopimusosapuolille yhteisiä asiakokonaisuuksia. Tiedolla johtamisen tähtäin on tunnistaa yhdessä ilmiöitä, muodostaa tilannekuvaa ja käydä yhteistä keskustelua toiminnan suuntaamiseksi.

Yhteistyön käytännön pelisääntöjä

Jokainen yhteistyötaho kustantaa omien edustajiensa palkka-, palkkio- ja matkakulut sääntöjensä mukaisesti. Kokousten järjestäjätaho maksaa pääsääntöisesti kokousten järjestämiskustannukset (tilavuokrat ja tarjoilut).

Viestintä

Kokousten viestinnällinen vastuu on kokouksen koollekutsujalla. Kaikkien osapuolten viestintäorganisaatiot osallistuvat käytännön viestinnän jatkotoimiin, kuten tiedotteiden jakoon, www- sivujen päivityksiin, ohjelmien ja suunnitelmien viestintään.

Sopimuksen voimassaolo

Sopimus astuu voimaan 1.1.2026. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Sisällön toimivuus ja mahdolliset muutostarpeet arvioidaan vuoden 2029 aikana.

Allekirjoitukset